

Pisten jolasa

Udaberria iritsi zenean, auzoko eskolak jolastokian azoka txiki bat egitea erabaki zuen. Ez gauzak erosteko azoka bat, baizik eta klase bakoitzeko haurrek asmatutako jokoen azoka bat.

Noraren klasean, denak batera hitz egiten ari ziren.

“Lasterketa bat egin dezakegu!” esan zuen Janek.

“Labirinto bat!” esan zuen Maik.

“Jauzi lehiaketa bat!” oihu egin zuen Bielek, inork baiezkoa eman aurretik saltoka ari zena.

Aminak, beti hitz egin aurretik behatzen zuenak, eskua altxatu zuen.

“Lasterketa edo jauzi lehiaketa bat egiten badugu, ezingo dugu denok berdin jokatu”.

Denak isilik geratu ziren une batez.

Orduan, Norak bere lagun Lia begiratu zuen, gurpil-aulkian zegoena eta arkatz bat hatzen artean biraka ari zena, errota txiki bat bezala.

“Egia da”, esan zuen Norak. “Eta denek parte hartu dezaketen joko bat nahi dugu”.

Liak irribarre egin zuen.

—Altxorraren bilaketa maite dut.

Gelako begiak piztu ziren.

—Altxorraren bilaketa bat! —errepikatu zuten hainbat ikaslek.

Pauk, bi audifono urdin zeramatzanak eta besteek oharkabean pasatzen zituzten xehetasunak antzematen bikaina zenak, gaineratu zuen:

—Pista mota desberdinak egin ditzakegu. Batzuk irakurtzeko, beste batzuk entzuteko, beste batzuk arretaz begiratzeko…

—Eta beste batzuk ukitzeko! —esan zuen Maik hunkituta—. Ehundurak bezala!

Irakasleak, arbeletik entzuten zuen irribarre batekin, «Hori itxaropentsua dirudi», esan zuen:

—Ideia bikaina dirudi ikasgelarako. Nahi baduzue, antolatzen lagun diezazueket.

Aste osoan zehar, asmatzaile talde txiki bat bezala lan egin zuten. Jolasari Koloretako pisten kutxa deitzea erabaki zuten, pista bakoitza kolore ezberdin batekin markatuta egongo zelako eta modu ezberdinean ebatzi ahal izango zelako.

Pista berdea xehetasun ezkutuak dituen irudi bat izango zen.

Urdina tableta batekin egindako audio grabazio labur bat izango zen.

Horia letra handiz idatzitako asmakizun bat izango litzateke, piktogramekin ere bai.

Gorriak oihal-poltsa baten barruan ukitzeko formak izango lituzke.

Moreak zeinu-hizkuntzako hitz batzuk marraztuta izango lituzke, hilabetez klasean batzuk ikasten aritu baitziren eta Sarak praktikatzea maite baitzuen.

“Oso polita da hori”, esan zuen Janek, gezi bat kartoian itsatsiz. “Baina… zer gertatzen da jendeak nola hasi ez badaki?”

“Seinale bat jar dezakegu argibide argiekin”, esan zuen Aminak. “Laburra eta irudiekin”.

“Eta norbait hasieran azaltzeko”, esan zuen Norak.

“Pixka bat geratu naiteke”, esan zuen Liak. “Eta jolastokiko bidea arrapalaren gainetik pasatzen bada, are hobeto”.

“Ez ‘gertatzen bada'”, esan zuen Pauk. “Gertatu behar da. Ez bada gertatzen, aldatuko dugu”.

Liak begiratu eta beso-euskarria jo zuen, norbaitek esan behar dena zehazki esaten duenean bezala.

Azokaren eguna iritsi zen, eguzki distiratsuarekin eta haize leun batekin, zinta koloretsuak dardarka jarriz. Jolastokian, postuak zeuden helburu-jokoekin, ipuinekin, marrazketa-jokoekin eta eraikuntza-jokoekin. Noraren klaseak mahaia paper-zirkuluekin eta ortzadarraren antzera margotutako kaxa handi batekin apaindu zuen.

Kartelak letra handiz zioen, ondoan irudiekin: Aukeratu pista bat. Ebatzi taldeka. Aurkitu hurrengoa.

Jokoa probatu zuen lehenengoa klase gazteena izan zen. Mutil batek pista urdina hartu zuen, belarrira hurbilduegi eutsi zion, eta ezin izan zuen ezer entzun.

—Ez du funtzionatzen! —esan zuen.

Pau hurbildu zen.

—Itxaron, hemen sakatu behar duzu —esan zuen, botoia seinalatuz—. Eta nahi baduzu, audioak dioen orri hori ere baduzu.

—Ah! —esan zuen mutilak—. Biak egin ditzaket?

—Bai, noski —esan zuen Pauk—. Horixe da jokoaren helburua.

Neska batek pista gorria aukeratu eta eskua oihal-poltsan sartu zuen.

“Zerbait zorrotza sumatzen dut… ez, itxaron… izar bat da!” esan zuen pozik.

Liak, albotik, galdetu zion:

“Zenbat punta ditu?”

Neskak berriro ukitu zuen, kontzentratuta.

“Bost!”

“Beno, begiratu bost ohol dituen bankuaren azpian”, esan zuen Liak, keinuka.

Barrezka joan ziren hara korrika.

Denbora baten buruan, ilara bat sortu zen. Talde batzuek oso azkar ebatzi zituzten pistak; beste batzuek denbora gehiago behar izan zuten. Batzuek irakurtzea nahiago izan zuten, beste batzuek entzutea

nahiago izan zuten, beste batzuek formak ukitzen edo irudiak bilatzen dibertigarriagoa izan zen. Eta denek, modu batera edo bestera, aurkitu zuten unea esateko:

“Lortu dut!”

Haur nagusien talde baten txanda iritsi zenean, batek zeinu hizkuntzako pista begiratu eta sudurra zimurtu zuen.

“Zaila da hori.”

Mahaiaren ondoan zegoen Sarak irribarre egin zuen.

«Pista bat erakutsiko dizut. Begira, seinale hau ‘zuhaitza’ da», esan zuen, keinua poliki erakutsiz.

Mutilak imitatu egin zuen, hasieran pixka bat okertuta, gero hobeto.

«Zuhaitza…! Beraz, zuhaitza patioan bilatu behar dugu?»

“Agian bai… edo agian ez”, esan zuen Sarak, dibertituta. “Begira ezazu argazkia ere”.

Alde egin zuten, pentsatzen eta barre egiten, “zuhaitza” seinalea elkarri errepikatuz.

Goiz erdian, haize bolada bortitz batek bi txartel hori eraman eta iturriaren azpian utzi zituen. Biel haien atzetik joan zen korrika.

“Nik hartuko ditut! Nik hartuko ditut!”

Baina bat ihes egin eta putzu txiki batean harrapatuta geratu zen. Marmar egiten hasi aurretik, Aminak pintza bat atera zuen jada material-kutxatik.

“Honekin”, esan zuen, aspalditik irtenbide bat prest izan balu bezala.

“Zergatik eramaten duzu pintza bat poltsikoan?” galdetu zuen Janek.

“Inoiz ez dakizulako”, erantzun zuen, eta denek barre egin zuten.

Txartela lehortu eta berriro itsatsi zuten, eta jolasak jarraitu zuen.

Azoka amaitu zenean, klasea nekatuta baina pozik zegoen. Eskuak kola lehorrez estalita zituzten, purpurina mahuketan itsatsita, eta masailak bero zituzten hainbeste korrika eta hitz egiteagatik. Jolastokian zirkulu batean eseri ziren, hosto freskoak leunki haien gainean mugitzen ziren bitartean.

Irakasleak galdetu zien:

“Zer gustatu zaizue gehien?”

“Denek jolastu ahal izatea”, esan zuen Norak.

“Arazo bera konpontzeko modu asko zeudela”, esan zuen Pauk.

“Txikiek zeinuak ikasi zituztela”, esan zuen Sarak harro.

“Arranpa ibilbidearen parte zela eta ez zela itzuli gehigarri bat”, esan zuen Liak.

“Pista bat bustitzen zenean, elkarrekin konpontzen genuela”, esan zuen Aminak.

Bielek eskua zuzen altxatu zuen.

“Gustatu zitzaidan jokoa ez zela ‘nork doan azkarren’ kontua, baizik eta ‘nola egiten dugun’ kontua”.

Irakasleak baietz egin zuen buruarekin.

“Gaur egin duzuena oso garrantzitsua da. Jolas dibertigarri bat asmatu duzue, bai. Baina beste pertsonengan ere pentsatu duzue. Eta hori egiten dugunean, gauzak hobeto ateratzen dira”.

Liak koloretako kutxari begiratu zion, hainbeste ireki eta itxi izanagatik zimurtuta zegoena, eta esan zuen:

“Hurrengo urtean beste bat egin dezakegu… baina pista berriekin”.

“Bai!” oihu egin zuten denek.

“Bat gauez linternekin!” esan zuen Janek.

“Bat usainekin!” esan zuen Maik.

“Bat mapekin!” esan zuen Norak.

Pauk barre egin zuen.

“Eta pista ezinezko bat… baina bakarra”.

Txukuntzen hasi ziren, oraindik ideiei buruz hitz egiten, jolastokia pixkanaka husten zen bitartean. Eta egun hartan, hitzaldi handirik eman gabe, guztiek zerbait ikasi zuten buruan geratu zitzaien: jolas bat dibertigarriagoa dela denek parte har dezaketenean, eta besteengan pentsatzeak ez duela dibertsioa kentzen… biderkatzen duela baizik.

Eta hona hemen kutxa bat, hona hemen koloreak, istorio hau amaitu da… baina bere pistek oraindik ere dibertsio handia eman zuten egun askotan zehar.